

N:o 70.

Af herr **A. P. Risberg**, *i anledning af Kungl. Maj:ts proposition om anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande.*

Under 4:de hufvudtiteln i årets statsverksproposition äskar Kungl. Maj:t af Riksdagen å extra stat ett anslag af 650,000 kronor till det frivilliga skytteväsendets befrämjande. Genom de år efter år stegrade anslagssummor, hvilka Kungl. Maj:t föreslagit och Riksdagen beviljat för detta ändamål, hafva statsmakterna ådagalagt, att de uppskatta skytterörelsens fosterländska betydelse och fästa förhoppningar vid densamma såsom en värdefull faktor i värnandet af vårt fosterland.

Skola dessa förhoppningar uppfyllas, är det af vikt, att denna till sin idé goda och gagneliga rörelse icke blott understöddes genom penningmedel, vore de än så rikliga, utan ännu mer att hon uppbäres af det allmänna förtroendet. Utan detta kan hon icke utveckla sig till att blifva, hvad hon är ämnad att vara: en i sann och full mening nationell rörelse.

Det är obestridligt, att mångenstädes i vårt land åtnjuter icke skytterörelsen det förtroende, som önskligt vore. Orsaken härtill ligger icke så mycket i bristande förståelse hos allmänheten af själfva skyttesakens värde som fastmer i skytteföreningarnas tillvägagångssätt. Det är särskildt de bekanta, utan nödig urskiljning valda nöjestillställningarna vid skjutbanorna under sön- och helgdagar, hvilka verka anstötligt och nedsättande för skyttesaken. Den tänkande allmänheten kan omöjligt finna, att dessa söndagsnöjen, hvilka bära namnet skyttefäster, med den karaktär, de ofta hafva, stämma väl öfverens med skyttesakens allvarliga syfte eller på något vis befordra den folkets fostran i fosterländsk anda och offervillighet, som ju är en af skytterörelsens hufvuduppgifter. I all synnerhet låter det icke förlika sig med den allmänna rättsuppfattningen hos oss, att

skytteföreningar, såsom ej sällan sker, anordna sina öfningar eller fäster under sön- och helgdagsförmiddagar å tid, då allmän gudstjänst hålles i församlingen, eller tiden närmast därtill.*) Sabbatshelgden är för djupt rotad i vårt folks medvetande, för att icke ett sådant tillvägagångssätt skall mötas med ganska allmänt och starkt ogillande. Många äro förvisso de ynglingar landet rundt, hvilka hafva sinne och vilja att göra sin personliga insats i den fosterländska rörelsen, men nu för dylika anordningars skull af samvetsskäl hålla sig fjärran därifrån. Dessa förhållanden äro fakta, som man vid omsorgen om skytteväsendets lyckosamma framtid måste räkna med, oafsedt hvilka åsikter man har om lämpligheten af berörda tillställningar och om hvad sabbatshelgden i detta afseende fordrar.

För att tillvinna skyttesaken det vidgade förtroende, den behöfver för sin fortsatta utveckling mot sitt mål, är det nödigt, att de påvisade stötestenarna i möjligaste mån aflägsnas. Denna angelägenhet har fått ökad vikt, då på allvar ifrågasatts att i skolan förbereda och grundlägga det frivilliga skytteväsendet för att dymedelst bringa skytteföreningarna riklig frukt, och då man från ledande håll vill hafva fastslaget, att — såsom en högt betrodd man inom skyttehären vid den stora riksskyttefästen förliden höst uttryckte sig — »frågans lösning är lika mycket en ecklesiastikdepartementets angelägenhet som en landtförsvarsdepartementets».

Frågan blir då, huruvida statsmakterna skola befatta sig med denna sida af skytteverksamheten, den moraliska, genom meddelandet af direkta föreskrifter. Jag har genom samtal inhämtat, att bland skytterörelsens främst ledande män finnas de, som ur synpunkten af hennes eget bästa hysa den bestämda uppfattningen, att något i den vägen bör åtgöras. Det synes också fullt följdriktigt, att staten, i och med att han gjort till sin uppgift att med afsevärda belopp understödja den frivilliga skytteverksamheten, har både rätt och skyldighet att tillse, det denna verksam-

*) Såsom exempel må anföras följande, i ortstidningar förlidet år synliga annonser:

1. »Söndagen den 26 juli 1903 firar *Vimmerby* skytteförening stor *sommarfäst* i förening med insatsskjutning. Skjutningen börjar kl. 8 f. m. och fortgår till kl. 2 e. m. Kl. 4 e. m. sker samling på torget och afmarsch, företrädd af föreningsmusiken, till fästplatsen, där läskedrycker och förfriskningar serveras, musik utföres och landsmålshistorier och vislåtar föredragas. Dans i paviljongen mot 10 öre pr par och dans efter kl. 6. Skyttevänner och skyttar från angränsande föreningar inbjudas. Entré 25 öre, 10 öre för barn.»
2. »*Skyttefäst* anordnar *Ankarsrums* skytteförening söndagen den 23 aug. med början kl. 10 f. m., och inbjudes medlemmar från andra skytteföreningar att däri deltaga. Skjutbana, tombola m. m. Servering af kaffe, saft, smörgåsar och läskedrycker. Dans och musik.»
3. »*Insatsskjutning* och skyttefäst anordnar *Fälerums* skyttegille söndagen den 19 juli. Insatsskjutning börjar kl. 12. Skyttar välkomna! Fäst kl. 4 e. m. Styrelsen.»

het på ett värdigt och ändamålsenligt sätt bedrifves och att vid densammas bedrifvande tillbörlig hänsyn toges till befintliga samhällsordningar för religionens och sedernas vård samt till den rättsuppfattning, som genom dessa ordningar vidmakthålles.

Såsom en mest trängande åtgärd och på samma gång lätt genomförbar synes mig framstå, att staten, såsom villkor för skytteförenings delaktighet i beviljad anslag, föreskrifver, det inga som helst skjutöfningar eller skyttefäster må äga rum vid föreningens skjutbana under församlingens allmänna högmässogudstjänst ej heller under timmen närmast före och efter. Därjämte anser jag den allmänna föreskriften böra gifvas, att nämnda öfningar eller fäster ej må så anordnas, att de blifva till men för sabbatens behöriga helgd.

På grund af det nu anförda tillåter jag mig värdsamt hemställa,

att Riksdagen ville vid beviljandet af berörda anslag till det frivilliga skytteväsendets befrämjande besluta, att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes såsom villkor för skytteförenings delaktighet i sagda anslag föreskrifva, att inga som helst skjutöfningar eller fäster må äga rum vid föreningens skjutbana under pågående allmän högmessogudstjänst i församlingen eller under timmen närmast före och efter, samt att dessa öfningar och fäster i öfrigt ej må så anordnas, att de lända till men för sabbatens behöriga helgd.

Stockholm den 27 januari 1904.

A. P. Räsberg.
